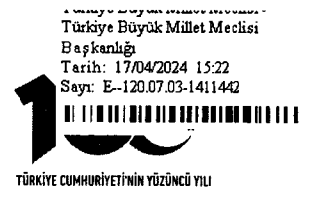




T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



7/6417
91652 ACELE

Sayı : E-72079556-610-11128396
Konu : Soru Önergesi (7/6417)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.11.2023 tarihli ve 1332450 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Muş Milletvekili Sayın Sümeyye BOZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/6417 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/6417 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: BD6A6DEB-E6C1-4D83-8A8F-50F41C95049B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09



Muş Milletvekili Sayın Sümeyye BOZ' a Ait 7/6417 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadınların ekonomik hayata katılımlarına ilişkin politika düzenlemeleri kapsamında; 12. Kalkınma Planı'nın (2024-2028) kadın bölümünde, ailede merkezi role sahip kadınların hak ettiği üstün kıymeti görmesi ve kalkınmamıza ivme kazandırılması için kadınların başta eğitim ve istihdam olmak üzere hayatın tüm alanlarındaki fırsat ve imkanlardan eşit biçimde yararlanmalarının ve her tür şiddet ve ayrımcılıktan uzak şekilde yaşamalarının sağlanması, her alanda ve düzeyde temsil ve katılımın artırılması temel amaç olarak belirlenmiştir. Bununla birlikte, 2028 yılı sonuna kadar kadın işgücüne katılım oranının %40,1'e, kadın istihdam oranının %36,2'ye yükseltilmesi hedef olarak belirlenmiştir.

2024-2026 Orta Vadeli Program'da; Dijital ve yeşil dönüşümle değişen işgücü piyasasına kadınların tam, eşit, güvenceli ve etkin katılımlarının sağlanması ve bu kapsamda ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yeteneklerin kadınlara ve kız çocuklarına kazandırılması için özel programlar geliştirilecek ve kadınların işgücüne katılımlarını artıracak girişimcilik, finansal okuryazarlık, kooperatifçilik gibi alanlarda programlar, kapsamaları genişletilerek yaygınlaştırılacaktır hedefleri yer almaktadır.

Bakanlık olarak; güçlü kadın, güçlü aile ve güçlü Türkiye'yi inşa etme hedefiyle hizmetlerin daha da ileriye taşınması için 2024-2028 yıllarını kapsayan "2. Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı" ise ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla "Türkiye Yüzyılı" vizyonuyla hazırlanarak 8 Mart 2024 tarihinde kamuoyuyla paylaşılmıştır. Söz konusu eylem planı kadın erkek eşitliği ilkesinin uygulamada gerçekleşmesi ve kadınlara karşı ayrımcılık içeren uygulamaların ortadan kaldırılmasını sağlayan politika ve tedbirler geliştirilmesi noktasında önemli bir belgedir.

Uygulama düzeyinde ise Bakanlığımızca yürütülen "Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi", "Türkiye'de Kadın-Erkek Eşitliğine Duyarlı Planlama ve Bütçeleme Uygulanması Projesi", "Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi", "Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi", "Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri" ve gerçekleştirilen diğer çalışmalar ile kadın istihdamına yönelik farkındalık oluşturulmasına ve kadınların işgücüne katılımının artırılmasına katkı sunulmaktadır.

Bu kapsamda, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ve görünürlüklerinin artırılması hedefine yönelik olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile Bakanlığımız iş birliğinde 30 Ekim 2018 tarihinde "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş birliği Protokolü" imzalanmıştır. Söz konusu Protokol 6 Eylül 2023 tarihinde 5 yıl süre ile yenilenmiştir. Protokolün yerelde uygulanabilirliğini sağlamak ve uygulayıcılara rehberlik etmek amacıyla Bakanlıkların İl Müdürlükleri için "Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İşbirliği Protokolü Uygulama Esasları" oluşturulmuş ve Muş ile birlikte 81 il bazında paylaşılmıştır.

Bununla birlikte, kadın kooperatifçiliği alanında iş birliği ve diyalogu geliştirmek, farkındalık yaratmak ve iyi uygulamaları yaygınlaştırmak amacıyla "Kadın Kooperatifleri Bölgesel Buluşmaları" gerçekleştirilmiştir. Bu buluşmalardan Muş ilinin de içinde bulunduğu Doğu Anadolu Bölgesi illerinin katılım sağladığı "Kadın Kooperatifleri Doğu Anadolu Bölgesel Buluşması" 13 Temmuz 2021 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, “Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları” ve “Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı”nda yer alan “kadınların finansal okuryazarlık konusunda bilgi ve farkındalıkları artırılacaktır” hedefi kapsamında; Bakanlığımız İl Müdürlüklerinin koordinasyonunda “Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri” gerçekleştirilmektedir. Seminerlerle; kadınların para yönetimi, gelir, harcama, birikim, borç, tasarruf, yatırım, yatırım araçları, sosyal güvenliğin önemi, bireysel emeklilik sistemi gibi konularda farkındalıklarının artırılması sağlanmakta ayrıca, kadınların ekonomik güçlenmesine yönelik destekler, teşvikler ve başvuru mekanizmalarına ilişkin bilgilendirme yapılmaktadır. Bu kapsamda, Muş ilinde bu zamana kadar gerçekleştirilen seminerler ile toplamda 5.341 kişiye ulaşılarak farkındalık sağlanmıştır.

Kadın konukevlerinden hizmet alan kadınların ekonomik statüsünün güçlenmesi amacıyla Finansal Okuryazarlık ve Aile Eğitim Programında yer alan “İktisat” modülü eğitimleri düzenlenmektedir. Kadın konukevinden hizmet alan kadınların istihdama katılımının sağlanması amacıyla İŞKUR ile de iş birliği yapılmaktadır. Bu kapsamda hizmet alan kadınların özgeçmiş hazırlama, mülakat teknikleri, ekonomik hayata katılımları konusunda gereken bilgi ve becerileri kazanmaları, toplumsal ve ekonomik alanda güçlenmeleri, daha nitelikli işlerde yer almaları ve kendilerine yeterli hale gelmelerini desteklemek amacıyla kadın konukevlerinde İş Kulübü Eğitimleri her ay düzenlenmektedir. Ayrıca mesleki eğitim kurslarına katılmak isteyen kadınlar ilgi ve yetenekleri doğrultusunda, İŞKUR’un, Belediyelerin ve Halk Eğitim Merkezlerinin düzenlediği meslek edindirme kurslarına yönlendirilmektedir.

Öte yandan, 2007 yılında Gelir Vergisi Kanununda yapılan değişiklik ile hane içinde kadınlar tarafından üretilen ürünlerin düzenlenen kermes, festival, panayır ile kamu kurum ve kuruluşlarınca geçici olarak belirlenen yerlerde satılması sonucu kadınların elde ettikleri gelirler vergiden muaf tutulmuştur.

Aynı şekilde 30 Ocak 2019 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile Gelir Vergisi Kanununda düzenleme yapılarak ilgili yıl için geçerli olan asgari ücretin yıllık brüt tutarından fazla olmamak üzere, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden gerçekleştirilen satışlar da vergi muafiyeti kapsamına alınmıştır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre bir ay içinde 30 günden az çalışan ya da tam gün çalışmayan ve kendi sigortalılığı nedeniyle aylık bağlanmamış olanlar isteğe bağlı sigortalı olma imkânına sahiptir.

5510 sayılı Kanunun Geçici 16 ncı maddesine göre; herhangi bir işverene iş sözleşmesiyle tabi olmaksızın sürekli ve kazanç getirici nitelikte kendi işinde bilfiil çalışarak, dışarıdan işçi almadan ve işi endüstriyel tarza dönüştürmeden oturdukları evlerde imal ettikleri havlu, örtü, çarşaf, çorap, halı, kilim, dokuma mamulleri, örgü, dantel, her nevi nakış işlerini ve her nevi turistik eşya, hasır, sepet, süpürge, paspas, fırça, yapma çiçek, ip ve organları, tarhana, erişte, mantı gibi ürünleri dükkân açmaksızın satma işlemlerini yaptıkları tespit edilen kadınlar isteğe bağlı sigortalı olabilmektedir.

Yine Ülkemizde kadın girişimciliğinin teşvik edilmesi ve yoksulluğun önlenmesi amacıyla Valilikler, İl Özel İdareleri, sivil toplum kuruluşlarının işbirliğinde ve özel sektör tarafından, kadınlara pozitif ayrımcılık içerecek şekilde mikro kredi uygulamaları yürütülmektedir. Bu kapsamda uygulanan Mikro Finans Programı, Valiliklerin Türkiye İsrافی

Önleme Vakfı ile imzaladığı protokoller çerçevesinde 64 il ve 91 şube ile faaliyetlerini devam ettirmektedir.

Ayrıca, kadınlara yönelik istihdam, iş gücü ve işsizlik oranlarına ilişkin istatistikî veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik olarak başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda fazla sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli ve yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Kadınların güçlendirilmesi konusunda Bakanlığımızca verilen önemin göstergesi olarak yürütülen tüm sosyal yardım programlarından yararlananların %61'ini kadınlar oluşturmaktadır.

Hak sahiplerinin kadın olduğu Eşi Vefat Etmiş Kadınlara Yönelik Yardım, Şartlı Sağlık Yardımı, Doğum Yardımı, Asker Ailelerine Yönelik Yardım, Çoklu Doğum Yardımı gibi düzenli yardımlar ile Aile Destek Merkezi (ADEM) Projeleri ve Sosyal Dayanışma Merkezi (SODAM) Projeleri tüm yardım programları içerisinde önemli bir paya sahiptir. Söz konusu yardım programlarında ödemelerin kadınlara yapılması öncelenmektedir. Böylelikle kadınların ekonomik ve sosyal statülerinin güçlendirilmesi ile toplumsal hayata katılımlarının artırılması hedeflenmektedir.

Bu kapsamda yürütülmekte olan ADEM ve SODAM Projeleri ile aile müessesini güçlendirmek, milli ve manevî değerleri korumak, kadınların aile içerisindeki rolünü ve statüsünü belirgin kılmak, kadınların yeteneklerini ortaya çıkararak gelir elde edici faaliyetler yürütebilmelerini sağlamak, toplumu ve aile yapısını tehdit eden madde bağımlılığı, kumar, şiddet ve istismar gibi zararlı alışkanlık ve davranışlardan aile bireylerini ve yapısını korumak için kurs, seminer ve eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca kursiyerlere aylık teşvik ödemeleri yaparak ve kermes etkinlikleri düzenleyerek kursiyerlerin gelir elde etmeleri sağlanmaktadır.